

नेपाल सरकार
कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
हरिहरभवन, ललितपुर

आर्थिक वर्ष ०८२।८३ चौथो त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति समीक्षा

प्रस्तुतकर्ता: डा. उमेश दाहाल
महानिर्देशक, पशु सेवा विभाग

विभागको परिचय

नेपाल सरकारको मिति २०७५।०३।३२ को निर्णय बमोजिम कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय अन्तर्गत सङ्घीय संरचना अनुसार पशु सेवा विभागको पुनर्संरचना भई पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रको विकास, विस्तार एवम् नियामक कार्यहरू गर्दै आएको छ।

दीर्घकालीन सोच

- पशुपालन व्यवसायलाई व्यवसायिक, आयमूलक तथा मर्यादित पेशाको रूपमा विकास गरी खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, गरीबी न्यूनिकरण र रोजगारी सृजनाका साथै राष्ट्रिय उत्पादनमा योगदान पुऱ्याउने

उद्देश्य

- पशुपन्छीको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गरी गरीबी निवारण तथा खाद्य सुरक्षामा सहयोग
- पशुजन्य पदार्थको प्रशोधन/बजार प्रवर्द्धन र पशुरोगहरूको नियन्त्रण/उन्मूलन
- जैविक विविधताको संरक्षण, संवर्द्धन र उपयोग गरी वातावरणमैत्री पशुपालन व्यवसायको विकास

पशु सेवा विभागको संगठन संरचना

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय

पशु सेवा विभाग
हरिहरभवन, ललितपुर

राष्ट्रिय पशुपन्छी स्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन
कार्यालय, हरिहरभवन

- याक आनुवांशिक स्रोत केन्द्र, स्याङबोचे
- भेडा आनुवांशिक स्रोत केन्द्र, पानसयखोला
- बाख्रा आनुवांशिक स्रोत केन्द्र, बुढीतोला
- गाई आनुवांशिक स्रोत केन्द्र, जिरी
- घाँसेवाली आनुवांशिक स्रोत केन्द्र, रंजितपुर

राइजोबियम तथा घाँसेवाली बीउबिजन प्रयोगशाला,
जनकपुर

- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, झापा (४)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, विराटनगर (३)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, जनकपुर (३)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, विरगंज (४)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, काठमाण्डौ (५)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, पोखरा (२)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, भैरहवा (४)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, नेपालगंज (३)
- पशु क्वारेण्टाइन कार्यालय, गड्डाचौकी (४)

- राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालय, पोखरा
- राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालय, लहान
- राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालय, नेपालगंज

राष्ट्रिय पशु आहारा तथा लाइभष्टक गुण व्यवस्थापन
प्रयोगशाला, हरिहरभवन

राष्ट्रिय खोप उत्पादन
प्रयोगशाला, काठमाडौं

केन्द्रीय रिफरल पशु
चिकित्सालय, काठमाडौं

खोरेत तथा सीमा विहिन पशु रोग
अन्वेषण प्रयोगशाला, काठमाडौं

सार्क आर.एस.यु

भेटरिनरी गुणस्तर तथा औषधि नियमन प्रयोगशाला,
काठमाडौं

जम्मा कार्यालय: ३७
कुल जनशक्ति: ७४०

केन्द्रीय पशु पन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला,
काठमाडौं

- पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला, विराटनगर
- पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला, जनकपुर
- पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला, पोखरा
- पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला, सुर्खेत
- पशुपन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला, धनगढी

राष्ट्रिय पन्छी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला, चितवन

केन्द्रीय मत्स्य प्रवर्द्धन तथा संरक्षण केन्द्र, बालाजु

- मत्स्य मानव सशाधन विकास तथा प्रविधि
परीक्षण केन्द्र, जनकपुरधाम
- प्राकृतिक जलाशय मत्स्य प्रवर्द्धन एवं संरक्षण
केन्द्र, हेटौडा
- मत्स्य शुद्ध नक्ष संरक्षण तथा प्रवर्द्धन स्रोत
केन्द्र, भैरहवा

विनियोजित बजेट तथा खर्चको अवस्था

रु. लाखमा

बजेट उपशीर्षक	वार्षिक विनियोजित			वार्षिक अवधिको खर्च		
	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा
पशु सेवा विभाग	१,८९,७६.०९	३,१२	१,९२,८८.०९	१,८३,२६.८५	५.७३	१,८३,३२.५८
पशुपन्छी श्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४३,२१.३७	१२,०६	५५,२७.३७	३६,८९.४४	७,३०.१७	४४,१९.६०
पशु स्वास्थ्य रोग अन्वेषण तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	४०,९३.५१	१४,५०	५५,४३.५१	३३,५०.२७	११,८६.२८	४५,३६.५६
पशु क्वारेन्टाईन सेवा कार्यक्रम	१६,७६.११	३,५२	२०,२८.११	१३,२६.३९	२,२८.६३	१५,५५.०१
मत्स्य विकास कार्यक्रम	१४,२७.३६	४,७१	१८,९८.३६	१०,५०.९९	३,१२.५२	१३,६३.५१
पशु आहारा तथा लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन कार्यक्रम	३,५६.३५	५१	४,०७.३५	२,६६.७२	४४.७८	३,११.५
जम्मा	३,०८,५०.७९	३८,४२	३,४६,९२.७९	२,७९,५७.५१	२४,८७.३९	३,०४,४४.८९

भारित तथा वित्तीय प्रगति (%)

बजेट उपशीर्षक	वार्षिक विनियोजित बजेट (रु. लाखमा)	वार्षिक भारित प्रगति (%)	वार्षिक वित्तीय प्रगति (%)
पशु सेवा विभाग	१,९२,८८.०९	९७.६५	९५.०५
पशुपन्छी श्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५५,२७.३७	९१.८९	७९.९६
पशु स्वास्थ्य रोग अन्वेषण तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	५५,४३.५१	९२.४०	८१.८४
पशु क्वारेन्टाइन सेवा कार्यक्रम	२०,२८.११	८५.४४	७६.६७
मत्स्य विकास कार्यक्रम	१८,९८.३६	९८.७०	७१.८३
पशु आहारा तथा लाइभस्टक गुण व्यवस्थापन कार्यक्रम	४,०७.३५	७९.६६	७६.४७
जम्मा	३,४६,९२.७९	९०.९६	८७.७६

३७ वटा कार्यालयको एकमुष्ठ

जम्मा राजश्व सङ्कलन

रु. १४ करोड ४९ लाख ६० हजार २ सय ६५ मात्र

बेरुजु विवरण (पशु सेवा विभाग र अन्तर्गतको एकमुष्ठ)

बेरुजुको प्रकार	आ.व. को शुरूमा कायम वेरुजु (रु. हजारमा)	फछ्यौँटको लागि पेश (रु. हजारमा)	फछ्यौँट (रु. हजारमा)	फछ्यौँट (%)
असुल उपर	६,८२,४३	२,२६,६७	२,२६,६७	३३.२२
नियमित	५४,६८,४८	४,८६,९४	४,८६,९४	८.९०
पेशकी	६,५५,१९	११,७२	११,७२	१.७९
कूल जम्मा	६८,०६,१०	७,२५,३३	७,२५,३३	१०.६६

पशु सेवा विभाग मात्रको फछ्यौँट: ८६.४९ %

Trend of Major Livestock Production and Availability

LIVESTOCK PRODUCTION TREND IN NEPAL

Fiscal Year 2004/05 – 2024/25

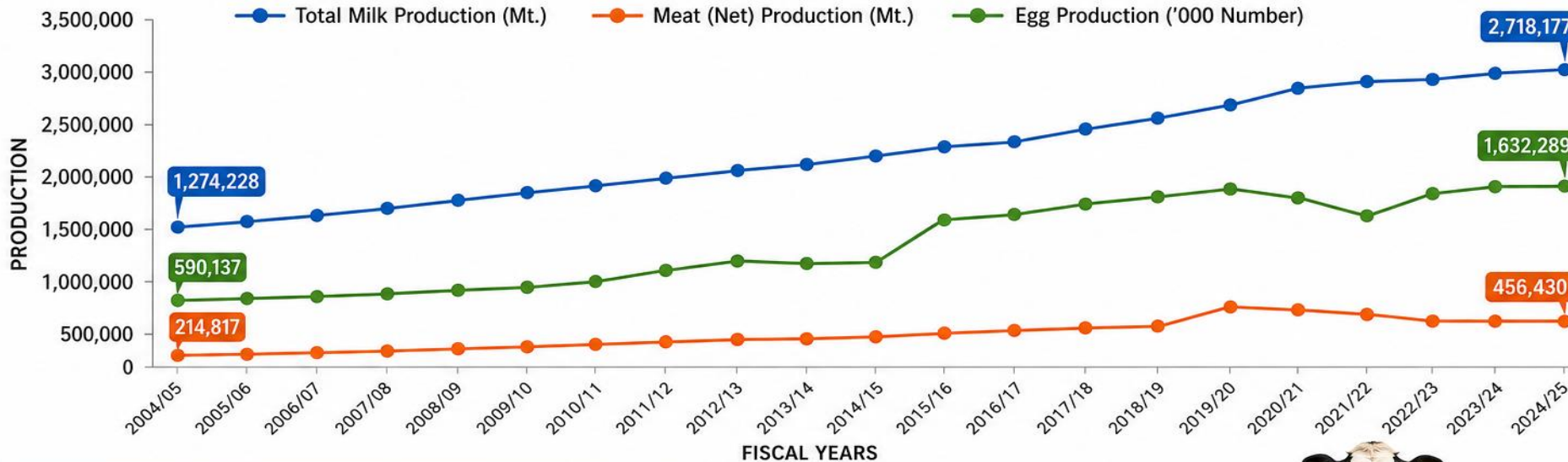
TOTAL MILK PRODUCTION
(Mt.)
2,718,177

MEAT (NET) PRODUCTION
(Mt.)
456,430

EGG PRODUCTION
(‘000 Number)
1,632,289

KEY INSIGHTS

MILK PRODUCTION
Increased by **113%**
from 1,274,228 Mt. to 2,718,177 Mt.

EGG PRODUCTION
Increased by **177%**
from 590,137 '000 numbers to 1,632,289 '000 numbers.

MEAT PRODUCTION
Increased by **112%**
from 214,817 Mt. to 456,430 Mt.

Availability per person per year

Milk: 93 liters

Meat: 20.2 kg

Egg: 56 pieces

Source: DLS, 2025

बजेट वक्तव्य र नीति तथा कार्यक्रमको कार्य प्रगति

क्र. सं.	नीति तथा कार्यक्रम बुँदा नं.	बजेट वक्तव्य बुँदा नं.	प्रमुख क्रियाकलापहरू	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति	प्रगति प्रतिशत (%)
१	१५	४९	मत्स्य बीज उत्पादन कार्यक्रम	संख्या	४,१०,७९,०००	४,४९,६३,०००	१०९.४५
२	२०	४८	पशुमा कृत्रिम गर्भाधान प्रयोजनका लागि तरल नाइट्रोजन उत्पादन, खरीद तथा वितरण	लिटर	३,००,०००	३,८८,२६०	१२९.४२
३	२०	४८	पशुमा कृत्रिम गर्भाधान प्रयोजनका लागि जमेको विर्य उत्पादन तथा वितरण	डोज	१०,६०,०००	१२,९८,८४०	१२२.५३
४	२०	४८	पशु नस्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम	संख्या	८,५०,०००	७,७८,८००	९१.६२

बजेट वक्तव्य र नीति तथा कार्यक्रमको कार्य प्रगति

क्र. सं.	नीति तथा कार्यक्रम बुँदा नं.	बजेट वक्तव्य बुँदा नं.	प्रमुख क्रियाकलापहरु	इकाई	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति	प्रगति प्रतिशत (%)
५	२०	४८	पि.पि.आर., एच.एस.वि.क्यु. लगायत पशुपन्ध्रीको संक्रामक रोग विरुद्धको खोप उत्पादन	डोज	५,१३,००,०००	५,१२,३५,०००	९९.८७
६	२०	४८	पशुपन्ध्रीजन्य रोगको नमूना संकलन तथा परिक्षण	संख्या	५९,५००	७३,७१६	१२३.८९
७	२०	४८	खोरेत रोग निदानका लागि नमूना संकलन तथा परिक्षण	संख्या	७,०००	११,१००	१५८.५७
८	२०	४८	खोरेत खोप कार्यक्रमको प्रभावकारिता अनुगमनका लागि सिरोमनिटरिङ्ग	संख्या	५,०००	१७,२२६	३४४.५२
९	नभएको	नभएको	पशु आहाराको नमूना संकलन र परीक्षण गर्ने	संख्या	४,०००	४,४१०	११०.२५

वार्षिक अवधिमा आयात भएका पशुपन्छीजन्य पदार्थ

माछा तथा मत्स्यजन्य पदार्थ

परिमाण: ५७,२७,२६३
के.जी.

मूल्य: १ अर्ब ५३ करोड
०५ लाख ९४ हजार

दुग्धजन्य पदार्थ

परिमाण: ४,२४,९६६
के.जी.

मूल्य: ३७ करोड ८६ लाख
६५ हजार

पशुपन्छी खोप

परिमाण: ५९,७०,८७,०००
डोज

मूल्य: ७९ करोड ११ लाख
४९ हजार

१ दिने चल्ला (Grand Parent and Parent)

परिमाण: १,०५,४०७ वटा

मूल्य: ३१ करोड ९ लाख २६
हजार

जिउँदो जनावर

परिमाण: ९०५ वटा

मूल्य: ६ करोड ७२ लाख
२८ हजार

छाला/ हाइड

परिमाण: ५,२५,३८२
के.जी.

मूल्य: ९ करोड ४६ लाख
५२ हजार

मासुजन्य पदार्थ

परिमाण: ४,३१६ के.जी.

मूल्य: १ करोड १७ लाख
५४ हजार

ऊन/रौं

परिमाण: ५१,५०,९७८ के.जी.

मूल्य: ६ अर्ब ३ करोड ८५
लाख ४३ हजार

स्रोत: भन्सार विभाग, २०८३ असार

वार्षिक अवधिमा निर्यात भएका पशुपन्छीजन्य पदार्थ

डग च्यू
परिमाण: २९,९३,२९५ के.जी.

मूल्य: ४ अर्ब ८१ करोड २८ लाख ६६ हजार

छाला/ हाइड

परिमाण: २१,५९,३९१ के.जी.

मूल्य: ४१ करोड ४४ लाख ०५ हजार

मत्स्यजन्य पदार्थ

परिमाण: १०,०६६ के.जी.

मूल्य: १ करोड ४७ लाख १० हजार

भैंसीको मासु

परिमाण: १६,९०२ के.जी.

मूल्य: ५ करोड ७२ लाख ०५ हजार

जिउदो बंगुर

परिमाण: १३,६०८ वटा

मूल्य: ४ करोड ७४ लाख ६१ हजार

घिउ

परिमाण: ३९,८५९ के.जी.

मूल्य: ४ करोड ३३ लाख ४४ हजार

चीज

परिमाण: ७२,९६० के.जी.

मूल्य: २ करोड ३४ लाख ५५ हजार

बटर

परिमाण: ५,४७२ के.जी.

मूल्य: ३३ लाख ८५ हजार

अन्य दुग्ध पदार्थ

परिमाण: ५५,११४ के.जी.

मूल्य: ३ करोड ३९ लाख

कार्पेट

परिमाण: २१,११,५३१ व.मी.

मूल्य: ११ अर्ब ३९ करोड ८३ लाख ५७ हजार

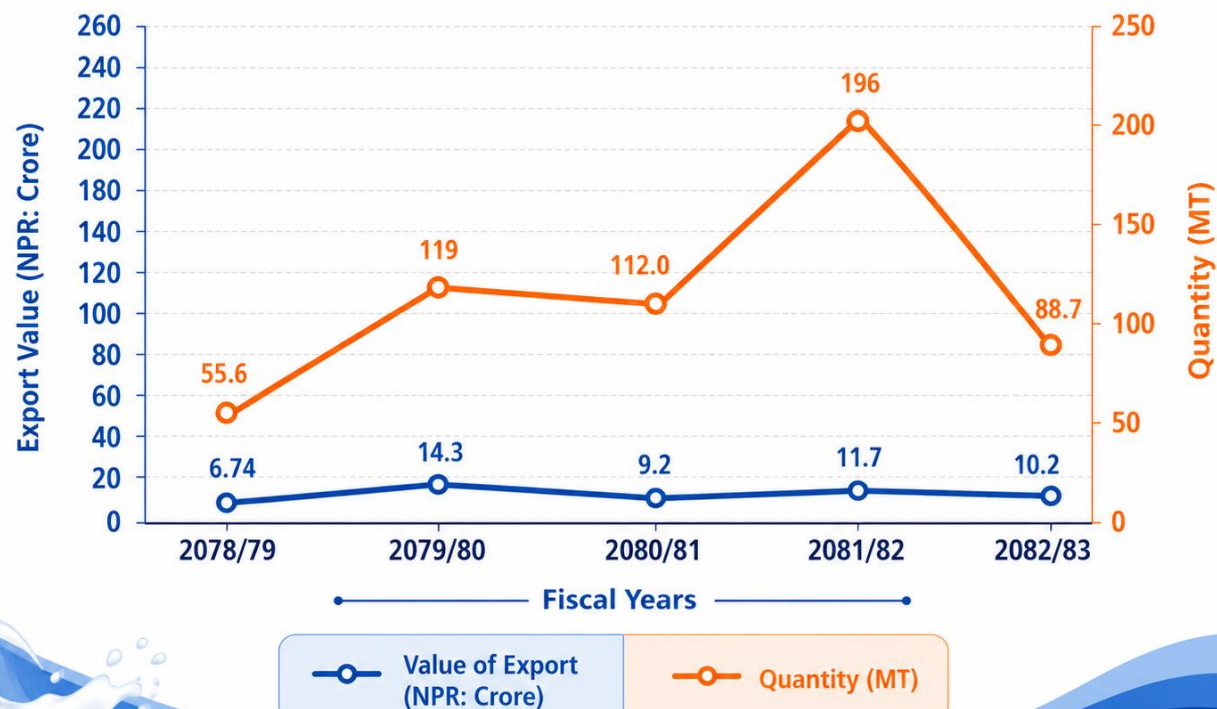

Trend of Export of Major Livestock Commodity

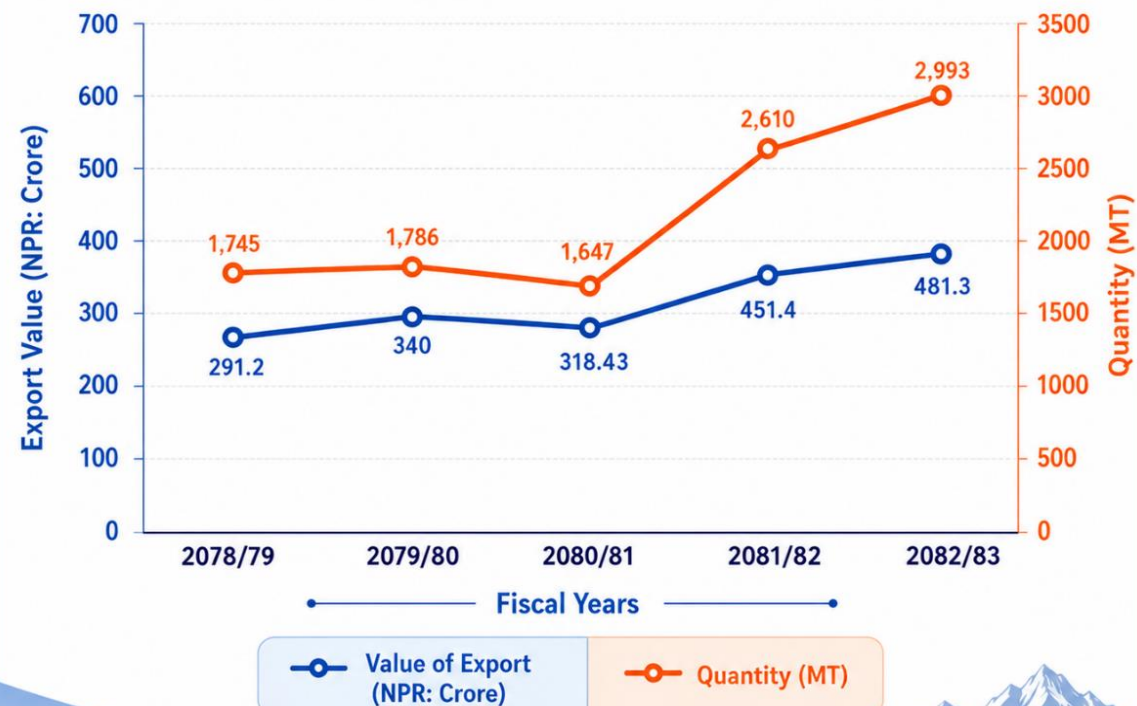
TREND OF EXPORT OF DAIRY PRODUCTS AND SPREADS

(Quantity and Export Value, HS Code: 0405,0406)

TREND OF CHURPI EXPORT

(Quantity and Export Value, HS Code: 2309)

जैविक पदार्थको आयात विवरण

क्र.सं.	वस्तुहरूको नाम	इकाई	वार्षिक परिमाण
१	ठूला चौपायाको खोप (HS+BQ)	डोज	७ लाख ३२ हजार
२	कुकुर बिरालोको खोप (Rabies, DHPPiL, Canine Corona, Feline Panleucopenia)	डोज	११ लाख ९३ हजार
३	कुखुराको खोप (ND, IB, ND+IB, MD, Salmonella, Colibacillosis लगायत)	डोज	५९ करोड ५१ लाख ६२ हजार
	जम्मा		५९ करोड ७० लाख ८७ हजार

क्र.सं.	वस्तुहरूको नाम	इकाई	वार्षिक परिमाण
१	एस.पि.एफ. अण्डा	संख्या	१ लाख ८४ हजार १०

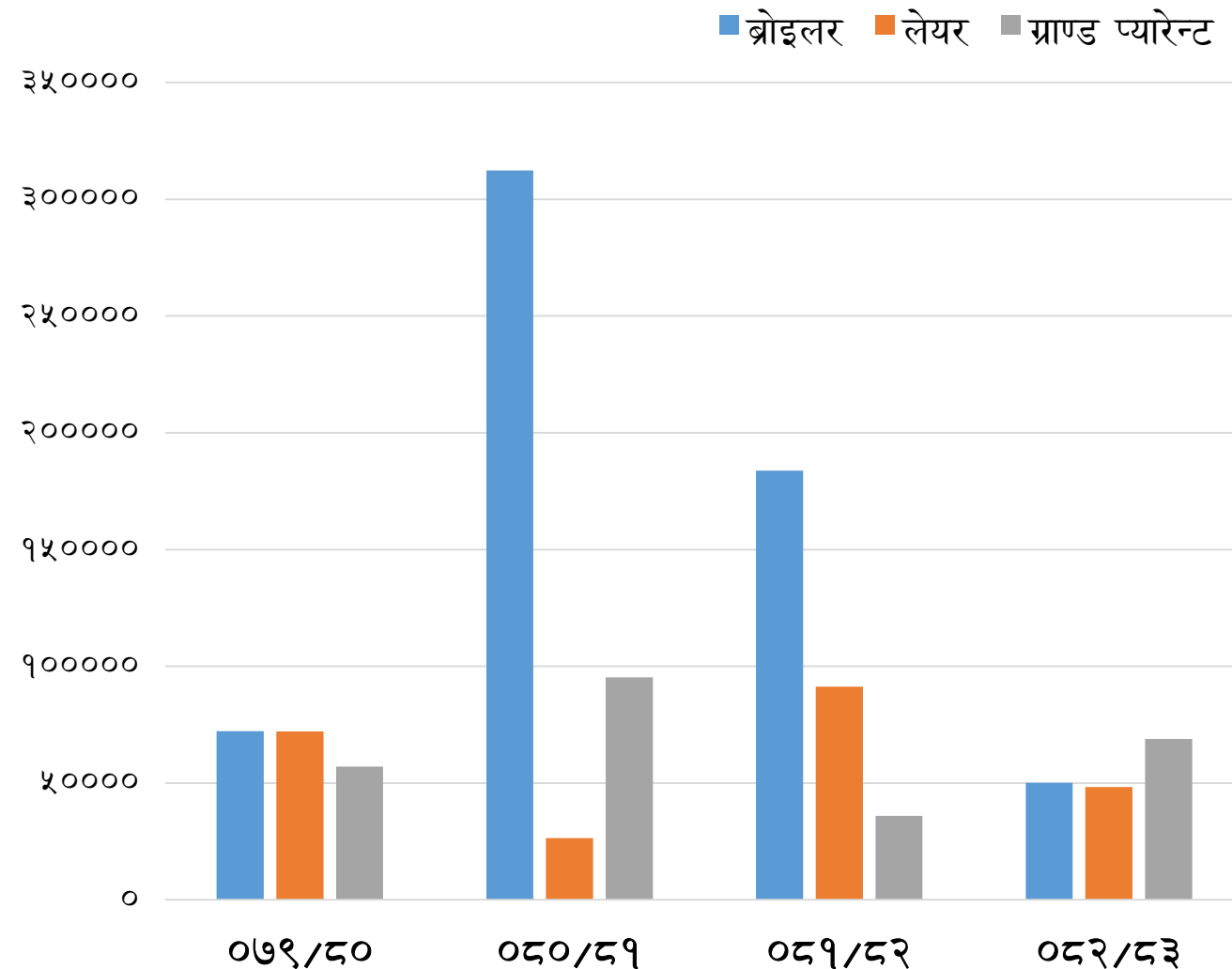
एक दिने चल्ला, पेट जनावर तथा एक्वारियम माछाको आयात विवरण

क्र. सं.	वस्तुहरूको नाम	इकाइ	वार्षिक परिमाण
१	ग्राण्ड प्यारेन्ट चल्ला	संख्या	६८ हजार ९२०
२	लेयर्स प्यारेन्ट चल्ला	संख्या	४८ हजार ३४६
३	ब्रोइलर प्यारेन्ट चल्ला	संख्या	५० हजार ०६३
	जम्मा		१ लाख ६७ हजार ३२९

क्र. सं.	वस्तुहरूको नाम	इकाइ	वार्षिक परिमाण
१	कुकुर	संख्या	७८८
२	बिरालो	संख्या	७०
३	एक्वारियम माछा	संख्या	२,३३,४००

चल्लाको आयातको तुलनात्मक विवरण चार्ट (वार्षिक)

पशु क्वारेन्टाइन चेकजाँच, स्वास्थ्य परीक्षण तथा पशु नष्ट विवरण

पशु नष्ट विवरण				
क्र.सं.	विवरण	इकाई	चौथौ त्रैमासिक	वार्षिक
१	ब्रोइलर कुखुरा	संख्या/के.जी.	३६१०	२५६५२
२	कुखुराको चल्ला (ब्रोइलर चल्ला)	संख्या	८४८००	२१४४६१
३	हाँसको चल्ला	संख्या	२५१०	३६१०
४	सेतो अण्डा	संख्या/कार्टुन	२१६३	११२५७
५	खाने माछा	के.जी.	५६४९	२३२४६
६	सिद्रा माछा	के.जी.	१०९५०	११२६८
७	कुखुराको मासु	के.जी.	५५७	५०२१
८	लोकल कुखुरा	संख्या	०	१२
९	घुँगि/अक्टोपस	के.जी.	१०००	२३२५
१०	दुध	लिट्र	१५९०	२६६०
११	काँचो मासु (अन्य)	के.जी.	५०	८२०
१२	बाखाको छाला	के.जी.	२२००	२२५५
१३	बंगुरको पाठा	संख्या	०	४
१४	खसी/बोका/बाखा	संख्या	१८	२५
१५	राँगो/भैंसी	संख्या	०	०
१६	घोडा/खच्चर	संख्या	०	०
१७	Aquarium माछा	संख्या	५२	६२
१८	Packing माछा	के.जी.	०	३०
१९	क्वारेन्टाइन जाँच	पटक	५८९	४९३०
२०	जरिवाना (दण्ड)	रु.	१२६५००	२२६५००

जम्मा क्वारेन्टाइन
चेकजाँच: ४९३० पटक

स्वास्थ्य परीक्षण संख्या:
६००३४ वटा

राष्ट्रिय पशु रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

खोरेत रोग
FMD

विशेष गरी गाई भैसी

पि.पि.आर.
PPR

भेडा बाखा

स्वाइन फिवर
CSF

सुङ्गुर/बङ्गुर

एच.एस.बि.क्यू.
HS/BQ

विशेष गरी गाई/भैसी

रानीखेत
Ranikhet

कुखुरा (लोकल)

- निशुल्क खोप अभियान कार्यक्रम
- अधिकृत तथा प्राविधिक स्तरीय तालिम (Sample collection and Dispatch, Disease Recognition, and Reporting (NAHIS))
- रोग नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम

- जोखिममा आधारित खोप अभियान
- खोप खरिद तथा वितरण
- Disease surveillance
- Seromonitoring
- Zoning program (Koshi and Bagmati)

- Mass vaccination
- खोप उत्पादन तथा वितरण
- रोग निदान
- Seromonitoring

- Mass vaccination
- खोप उत्पादन तथा वितरण
- रोग निदान
- Seromonitoring (74% seroconversion)

- जोखिममा आधारित खोप अभियान
- खोप उत्पादन तथा वितरण

- मागमा आधारित खोप अभियान
- खोप उत्पादन तथा वितरण (ND I2)

प्रस्तावित राष्ट्रिय पशु रोग नियन्त्रण कार्यक्रम: खोरेत, पि.पि.आर., क्लासिकल स्वाइन फिवर, लम्पी स्किन रोग, रेबिज

आ.व. २०८२/८३ को वार्षिक खोप वितरण

कुल निःशुल्क खोप वितरण जम्मा: १ करोड ९६ लाख ९७ हजार २७५ डोज

कुल बिक्री: १ करोड ८४ लाख २८ हजार ९०० डोज

प्रदेश	खोरेत	लम्पि स्किन	पि.पि.आर.	इन्टेरोटोस्सेमिया	स्वाइन फिवर	एच.एस.बि.क्यु.	आइटु	रेबिज
कोशी प्रदेश	१५,७३,५००	५,४३,०००	२४,१५,०००	१५,०००	४,६३,०००	१,२५,१००		
मधेश प्रदेश	६,५२,६००	२,९२,०००	१७,९५,०००	५,०००	५६,३००	०		
बागमती प्रदेश	७,०१,२००	३,६७,५००	२०,५६,६००	१५,०००	१,१३,०००	१,६००		
गण्डकी प्रदेश	०	१,३६,२७५	१५,५०,०००	७,०००	१,००,०००	१,०५,५००	२०,०००	३१,०००
लुम्बिनी प्रदेश	५,१३,६००	१,६५,०००	२१,७७,१००	७,०००	५०,०००	०	१०,०००	
कर्णाली प्रदेश	१,५०,०००	७०,०००	१५,६२,०००	१५,०००	३६,९००	६०,५००		
सुदुरपश्चिम प्रदेश	१,४६,०००	१,५१,०००	१२,९१,०००	१५,०००	६८,०००	६९,०००		
जम्मा	३७,३६,९००	१७,२४,७७५	१,२८,४६,७००	७९,०००	८,८७,२००	३,६१,७००	३०,०००	३१,०००

खोपको प्रकार	डोज (सङ्ख्यामा)
पि.पि.आर	१,६५,८५०
स्वाइन फिवर	८८,७००
एच.एस.बि.क्यु.	९२,२५०
एन डी एफ १	१,२७,६७,१००
आइ बी डी	४३,१७,५००
लासोटा	९,६९,५००
आर टु बी	२८,०००
जम्मा	१,८४,२८,९००

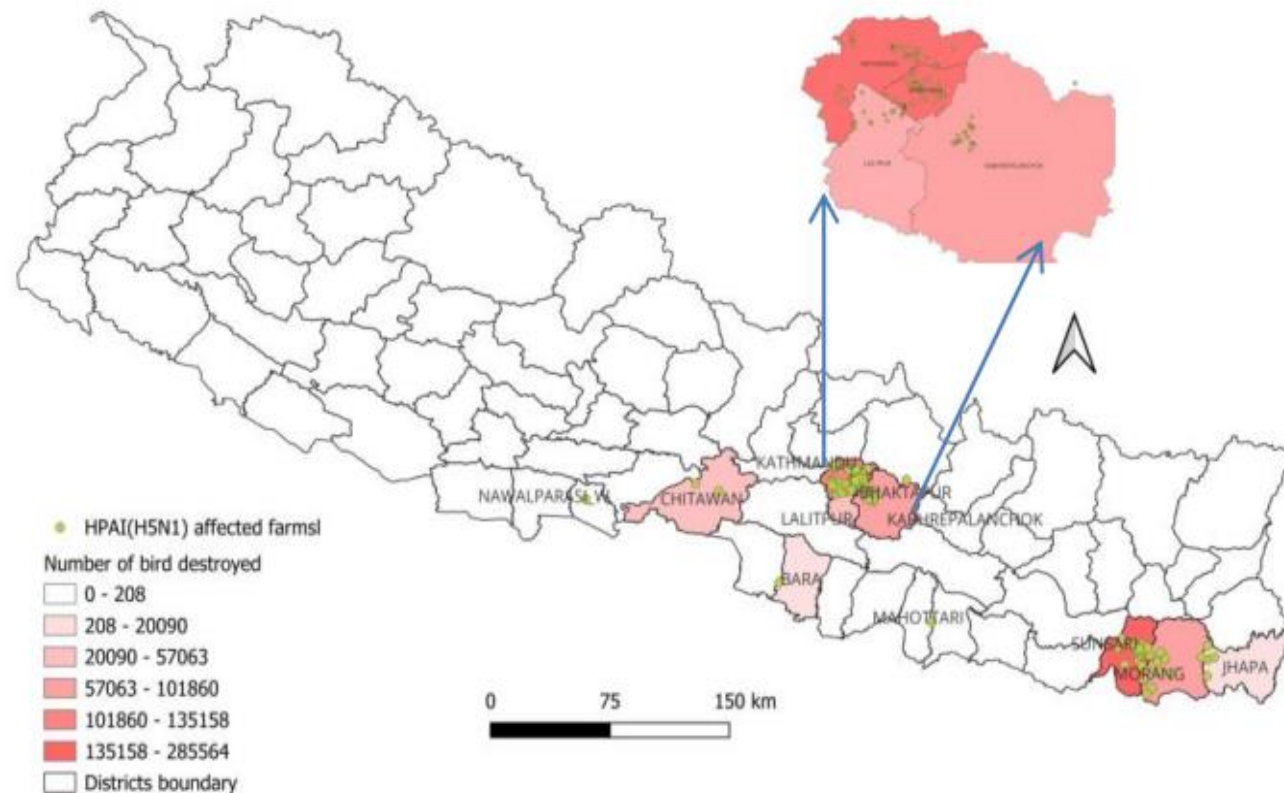

वर्ड फलू रोगबाट प्रभावित जिल्ला र नष्ट गरिएको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	फार्म (सङ्ख्या)	पन्छी (सङ्ख्या)	अण्डा (सङ्ख्या)	दाना (के.जी.)
१	चितवन	२	५७,०६३	३,५०,४९०	२५,०५०
२	झापा	४	२०,०९०	९७,४५०	१०,४६५
३	मोरङ	११	१,०४,६५९	१,४२,५८७	२५,६२८
४	सुनसरी	२३	२,८५,५३१	४,२७,५८०	१,२०,०७५
५	नवलपरासी पश्चिम	१	२०८	०	१००
६	बारा	१	२,८६५	४,१२७	३,१२५
७	महोत्तरी	१	७८	०	०
८	काठमाण्डौ	३२	१,११,४०७	७२,५७७	२७,२६०
९	भक्तपुर	४५	१,३५,१५८	८६,१४८	३१,६००
१०	ललितपुर	१५	२५,०११	६,३९४	९,७००
११	काभ्रे	२७	९३,४९३	३८,१८३	११,२१०
कूल जम्मा		१६२	८,३५,५६३	१२,२५,५३६	२,६४,२१३

Number of bird destroyed and HPAI (H5N1) affected farms per district

Source: National Animal Health Information System (NAHIS), EDIT and RRT Report

हाल सबै जिल्लामा नियन्त्रणमा रहेको।

वर्ड फ्लू रोग नियन्त्रण कार्य

वर्ड फलू प्रभावित कृषकलाई राहत प्रदान सम्बन्धी विवरण

आ.व. २०८२/०८३	नष्ट विवरण	क्षति (रु.)	राहत ७५% (रु.)
	कुखुरा	८६,७३,५४,२००	६५,०५,१५,६५०
	अण्डा	२,२२,७६,६८५	१,६७,०७,५१४
	दाना	१,८३,७७,६२५	१,३७,८३,२१९
	जम्मा	९०,८०,०८,५१०	६८,१०,०६,३८३
		राहत रकम रु.	५०,७१,१५,७०५
आ.व. २०८३/०८४ मा राहत प्रदान गर्न दायित्व सिर्जना भएको अनुमानित रकम रु.			*१७,३८,९०,६७८ *१७ करोड ३८ लाख ९० हजार ६ सय ७८ रुपैयाँ
* करीब ४६ वटा फार्मको नष्ट गरिएको Certificate of Destruction (CD) विभागमा प्राप्त हुन नसकेकोले EDIT Report को आधारमा अनुमान गरिएको हुँदा CD उपलब्ध भए पश्चात क्षति र राहतको Re-estimate गरिने			

बर्ड नियन्त्रणको क्रममा नष्ट गरिएका वस्तुहरूको राहत दिने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ मा उल्लेख गरिएका कागजात उपलब्ध गराउन नसकेका कारण केही प्रभावित कृषकहरूले राहत पाउन नसकेको अवस्था छ।

पशुपन्छी तथा मत्स्य बीमा सम्बन्धी कार्यप्रगति

महिना	बिमालेख भुक्तानीको संख्या	पशु सेवा विभाग बाट रुजु भएको भुक्तानी भएको रकम रु.	बिमालेख भुक्तानीको संख्या	पशु सेवा विभाग बाट रुजु भएको भुक्तानी भएको रकम रु.
		पशुपन्छी तर्फ		मत्स्य तर्फ
२०८१ कार्तिक	७९३६	४,९१,१९,९२१.३५	५०	३६,७८,४२७.९६
२०८१ मंसीर	७८०७	४,३१,८४,९२७.९४	८	१,५४,३५०.००
२०८१ पौष	६६६५	४,०१,८९,०६३.७६	०	-
२०८१ माघ	५८४०	३,६७,५७,४१३.६४	१	९५,७६९.६०
२०८१ फाल्गुन	८७९३	५,६८,६४,२३६.०२	११०	७०,२६,८०१.३०
२०८१ चैत्र	९५८८	६,४५,२१,१८८.१४	९१	५६,६८,७२४.१५
२०८२ बैशाख	९१५६	४,८३,१२,४३९.८८	३६	२२,५२,८९८.२३
२०८२ जेष्ठ	११२३१	६,५०,७३,६६५.७०	८६	६८,१४,१७०.५७
२०८२ आषाढ	१७३७१	१०,०९,३९,९४६.१०	१२५	७९,७९,२८९.८६
२०८२ श्रावण	१०९०५	७,१८,७३,००३.०१	९०	६८,२४,२२६.५९
२०८२ भाद्र	१२१४५	७,२१,१६,८२१.७३	१०४	६०,७८,९६४.२९
२०८२ असोज	११८८०	७,३६,१८,९८२.८७	१०८	९२,६३,३९०.४९
२०८२ कार्तिक	७३७६	४,३५,१६,२६३.०२	९०	६८,०९,८६२.७०
२०८२ मंसीर	१११९३	६,३८,४१,५९६.९५	४	१,१९,५७९.१७
२०८२ पौष	१२३१७	७,४२,७५,६७४.५९	०	-
२०८२ माघ	८२६२	४,८३,०४,६००.००	०	-
२०८२ फाल्गुन	८९३८	५,३०,८९,०७८.०५	९१	६१,२४,२२६.३४
२०८२ चैत्र	९०२८	५,७४,८३,९७५.१५	८२	५५,४३,८४९.७१
२०८३ बैशाख	८५५०	५,००,७१,६१५.५०	५४	३७,४६,२२५.५९
जम्मा	१८४,९८१	१,११,३१,५४,४१३.४०	१,१३०	७,८१,८०,७५६.५५

पशु सेवा विभागबाट

२०८१ कार्तिकदेखि ०८३ बैशाखसम्म जारी भएका

१ लाख ८६ हजार १ सय ११ बिमालेख बापतको

रु. १ अर्ब १९ करोड १३ लाख ३५ हजार १ सय ६९ रुपैयाँ रुजु गरी

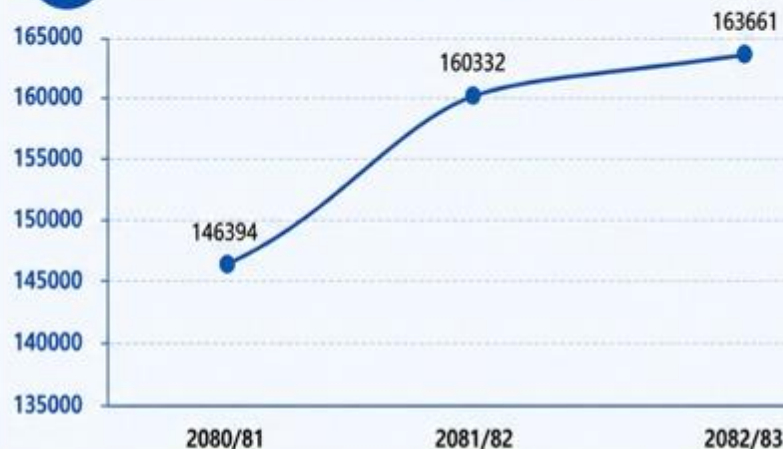
नेपाल विमा प्राधिकरणलाई भुक्तानी गरिएको।

Livestock and Fishery Insurance Trend (FY 2080/081 to 2082/083)

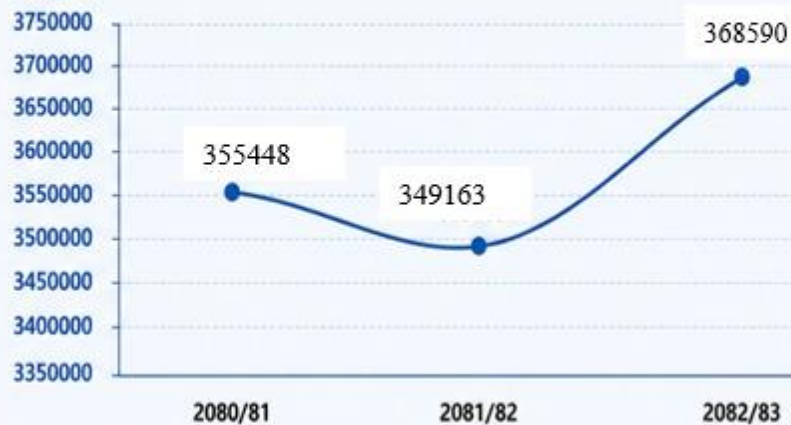
No. of Insured Policy

No. of Live Insured

Amount Insured (Lakh)

Subsidized Premium Amount (Lakh)

कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
Ministry of Agriculture and Livestock Development

नेपाल बीमा प्राधिकरण
NEPAL INSURANCE AUTHORITY

कृषि तथा पशुपन्छी बीमामा हुने आर्थिक क्षतिको रक्षावरण गर्न
कृषि बीमा गरौं

Login

Select User Type

Email / Mobile Number

Password

Remember Me

Login

[Forgot password?](#)

[Don't have an account? Register here](#)

आनुवांशिक स्रोत केन्द्रमा रहेका पशुवस्तुको स्टक विवरण

६२८

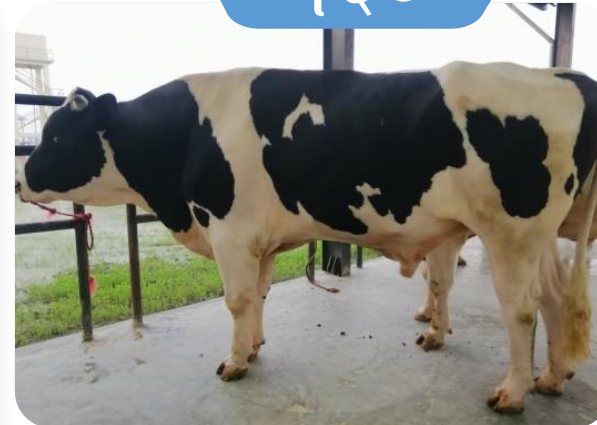
५६९

२०८

१३०

१२१

१२१

२३९

८१३

आनुवांशिक स्रोत व्यवस्थापन तथा संरक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम

- चौरी संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम (रसुवा, डोल्पा)
- च्याङ्ग्रा संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम (मुस्ताङ)
- पशुपालन असल अभ्यास प्रमाणीकरण प्रक्रिया सुरु
- विपद्को समयमा सामुदायिक पशु कल्याण प्रवर्द्धन
- स्रोत केन्द्रहरुमा उच्च नस्लका पशु व्यवस्थापन
- बाह्य स्रोत केन्द्रका कार्यक्रम मार्फत समुदायमा सेवा

Overview of Livestock Breeding 2082/83

AI Implemented Districts: 73/77

(Throughout the year in 58 districts & seasonal AI in 15 districts)

AI Coverage: 474 Local levels

Semen Production and Distribution FY (2082/83)

Semen Production (Dose) 12,98,800

Semen Distribution (Dose) 9,71,000

Artificial Insemination (Nos.) 7,78,800

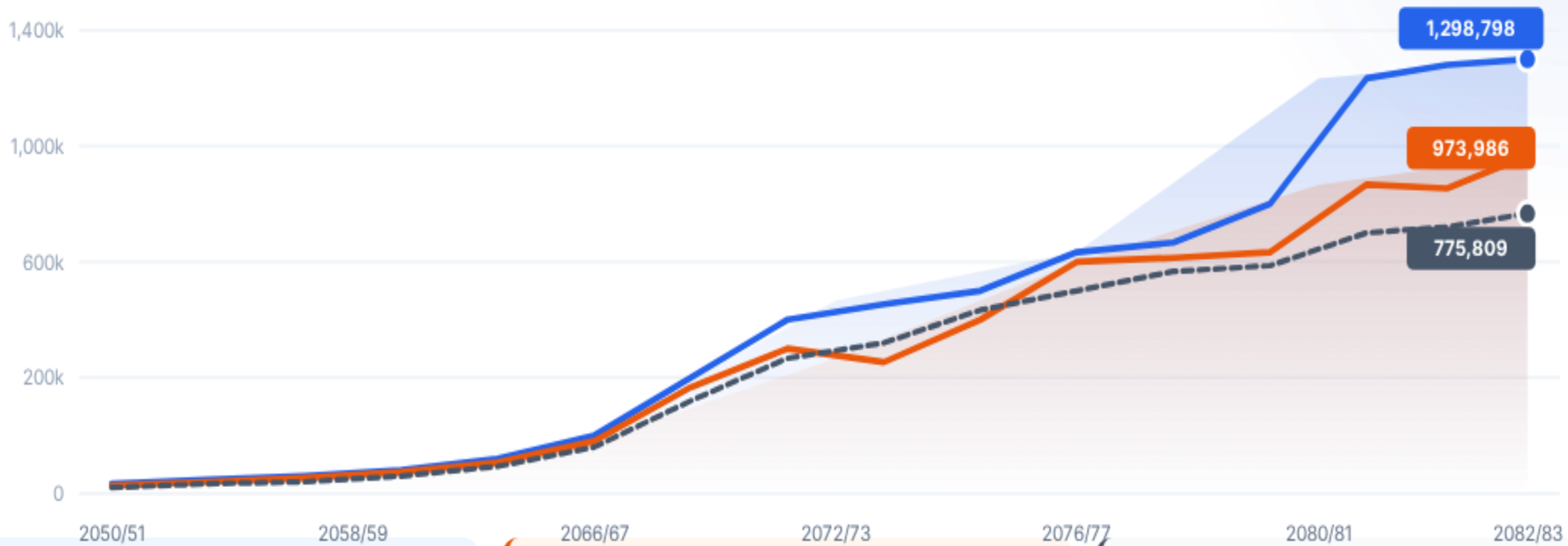
Khotang, Dolpa, Humla & Mugu

Trend of Semen Production, Distribution and Artificial Insemination

— Semen Production (Dose) — Semen Distribution (Dose) — Artificial Insemination (No.)

Exponential Scale (Post BS 2066)

Establishment of liquid nitrogen plants and modernized breeding centers triggered rapid production scaling past 1.2M doses.

High Supply Chain Reach

Distribution maintains ~75% alignment with total production, ensuring high delivery efficiency to municipal outreach centers.

Strong AI Conversion Rate

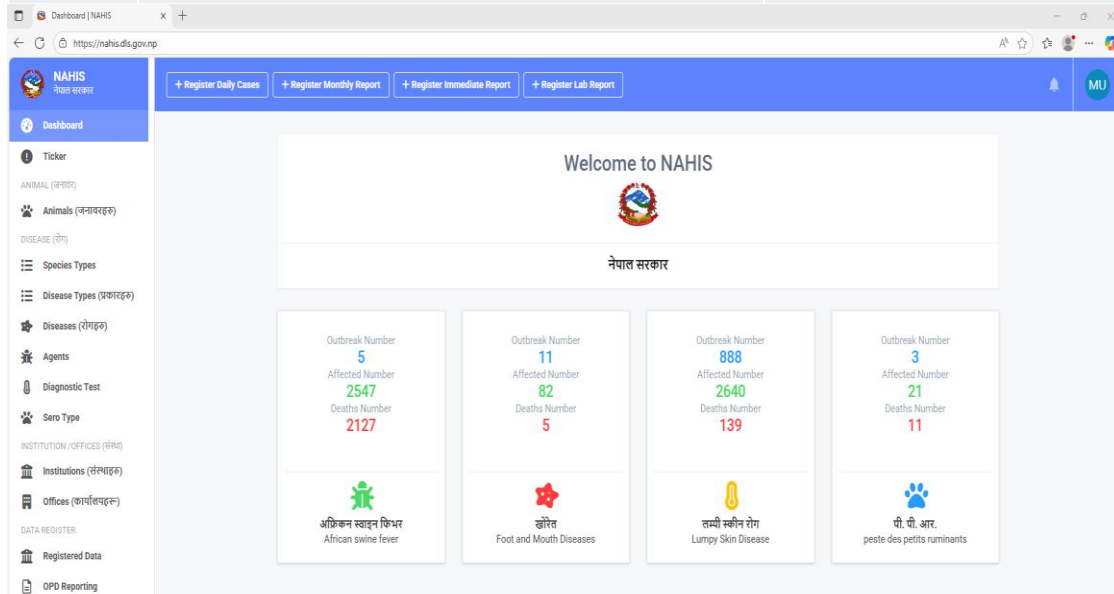
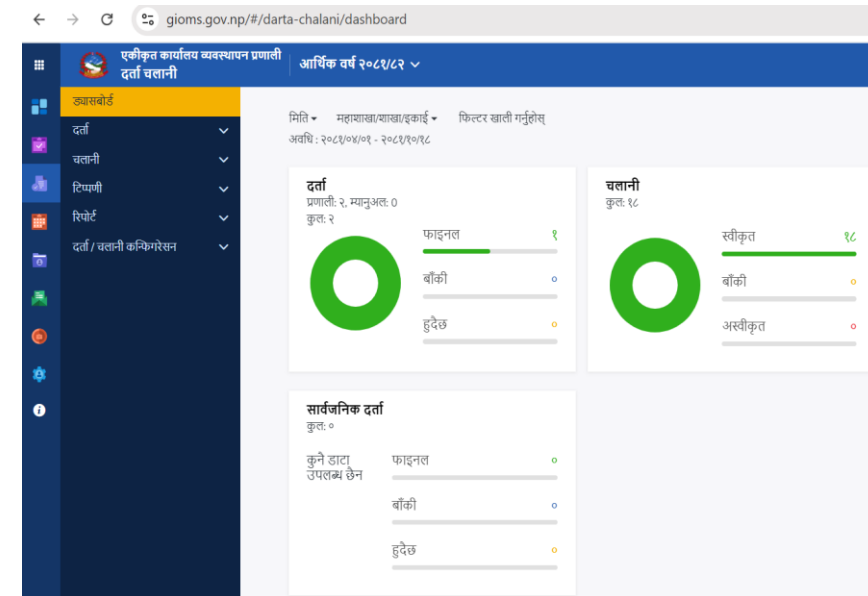
Over 79.6% of distributed doses are successfully utilized for artificial insemination, indicating optimized field technician usage.

Digital Nepal Framework को कार्यान्वयन

क्र.सं.	कार्यालय	सूचना प्रणाली
१.	केन्द्रीय पशु रोग अन्वेषण प्रयोगशाला र मातहतका प्रयोगशालाहरु	Laboratory Information Management System (LIMS)
२.	राष्ट्रिय पशु आहारा तथा लाइभष्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशाला	Laboratory Management Information System (LMIS)
३.	पशु सेवा विभाग	National Animal Health Information System (NAHIS)
४.	राष्ट्रिय पशुपन्छी श्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यालय र अन्तर्गतका आनुवंशिक श्रोत केन्द्रहरु	Data Information System of Genetic Resource Centers

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
पशु सेवा विभाग
राष्ट्रिय पशुपन्छी स्रोत व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन कार्यालय
आनुवंशिक स्रोतकेन्द्रहरुको तथ्यांक सूचना प्रणाली

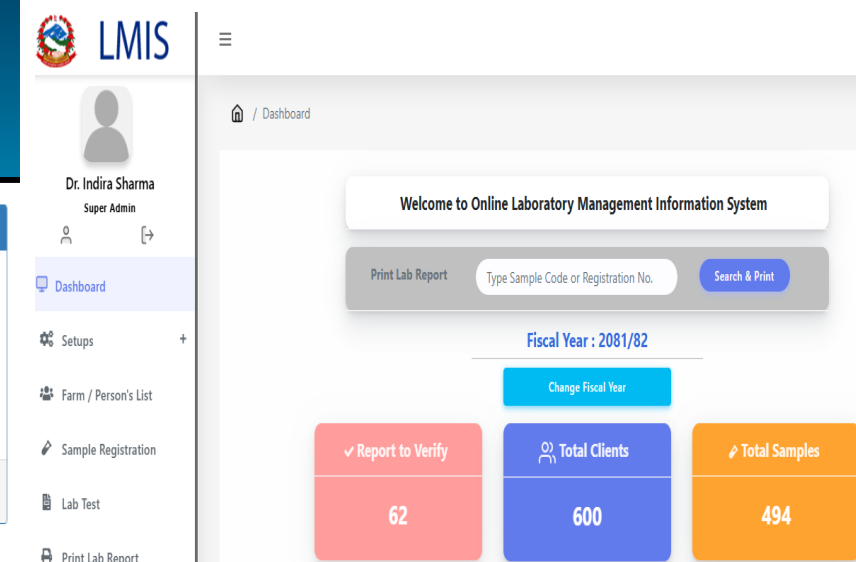
Sign In

Username

Password

FY 2081/82

Login

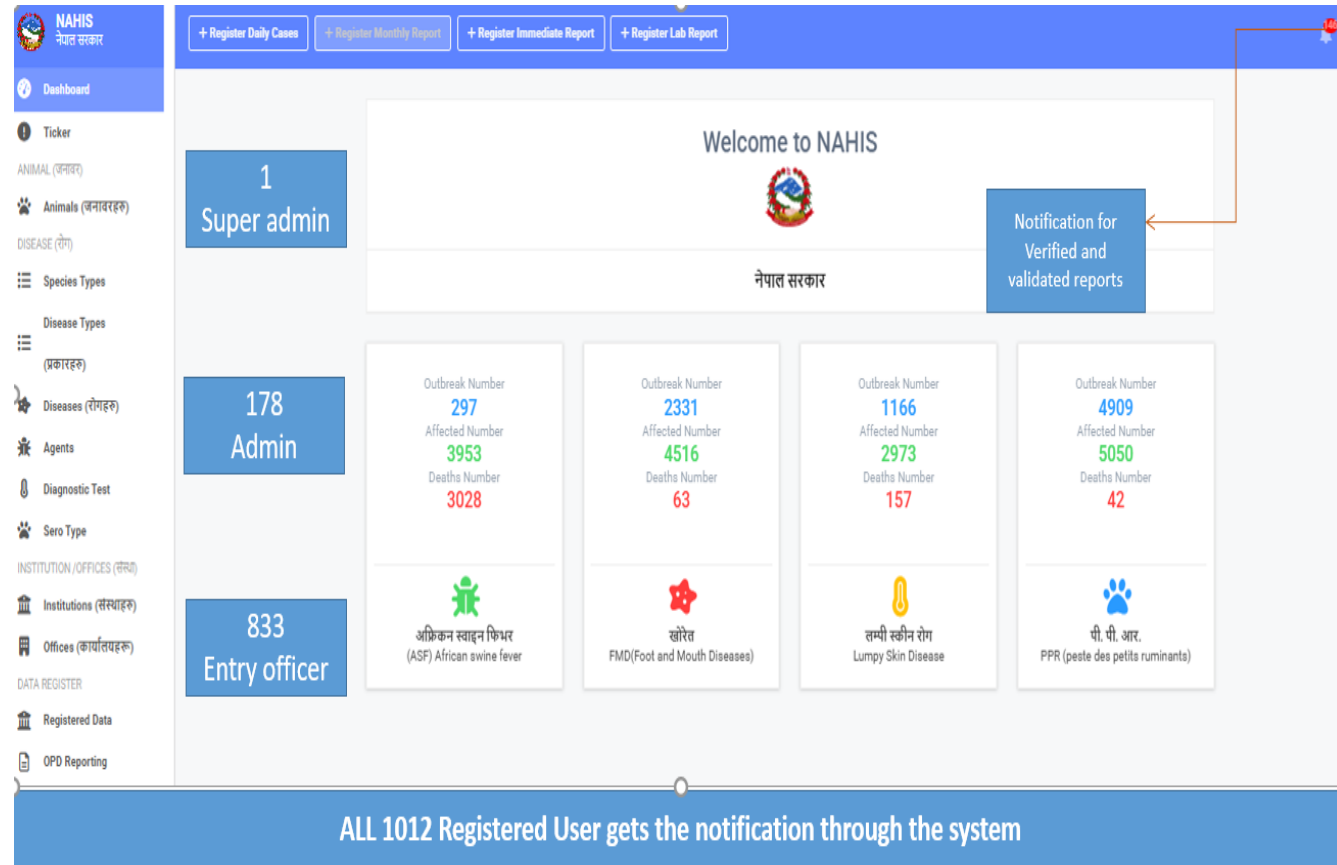
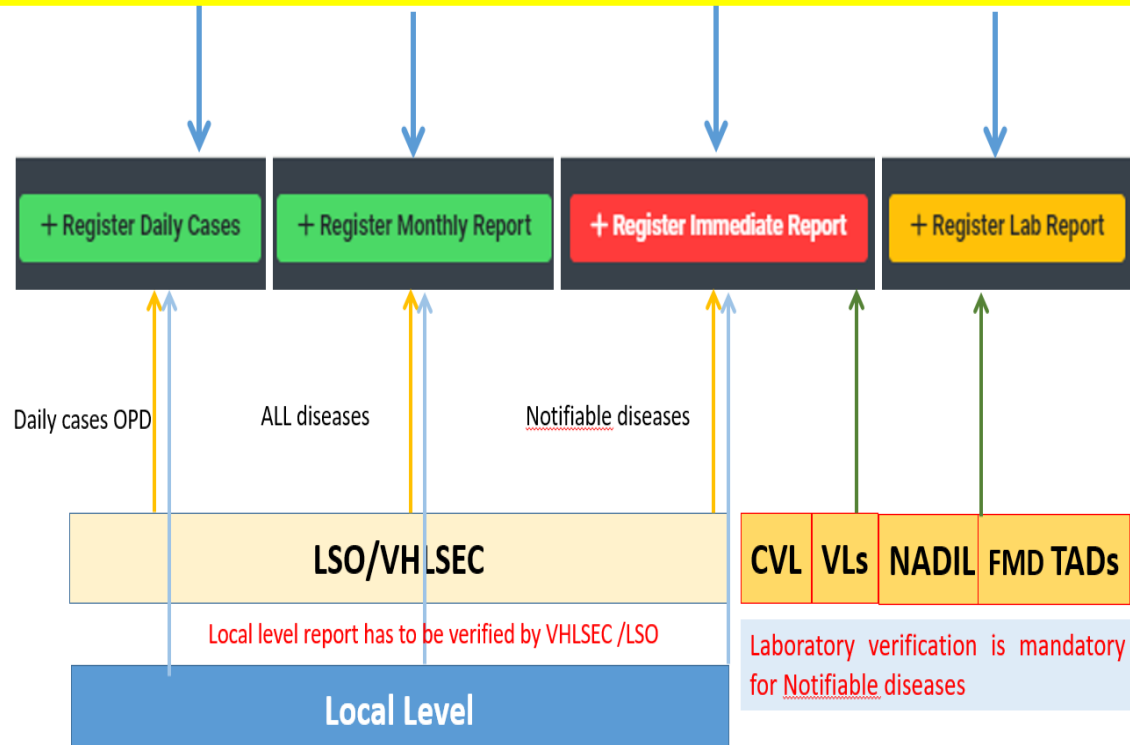

National Animal Health Information System

Main components of National Animal Health Information System

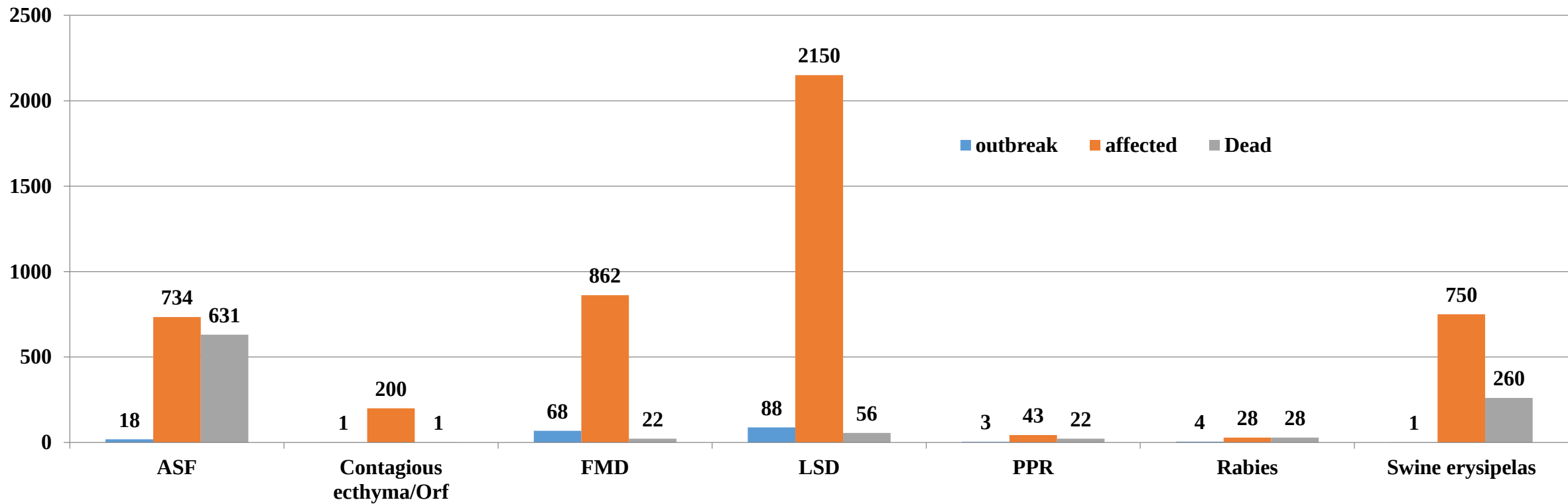
४९ जिल्लाका

१५३ वटा स्थानीय तहबाट

NAHIS मार्फत Reporting हुने गरेको

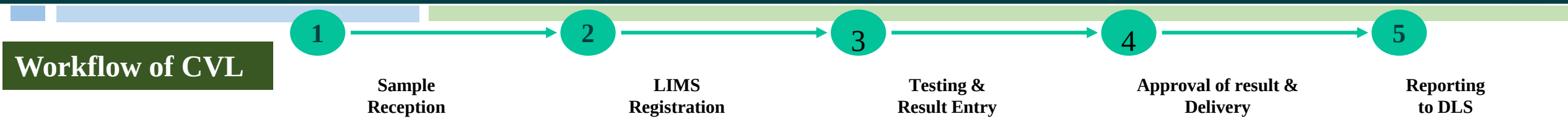

Notifiable Disease Reported Through NAHIS (2082/83)

Disease	Outbreak	Affected	Dead
Avian Influenza (HPAI)	140	299895	299895
Ranikhet/Newcastle disease	10	200	35

Sample Reception & LIMS Registration

Samples are received from a wide range of sources across the country:

Farmers

Local Government

Provincial

Central Government

Private Practitioners

Wildlife

NGO/INGOs

Academic Institution

General Public

PATHWAY A — DIRECT / WALK-IN SAMPLE

Sample is brought directly to the laboratory by the farmer, public, or practitioner

Entered into LIMS at the point of receipt

QR code is generated and given to the farmer for tracking

From LIMS, the sample is routed to the respective testing unit of CVL

PATHWAY B — SAMPLE WITH GOVERNMENT LETTER

Sample is brought together with a forwarding letter from a government office

Office chief first assigns the sample

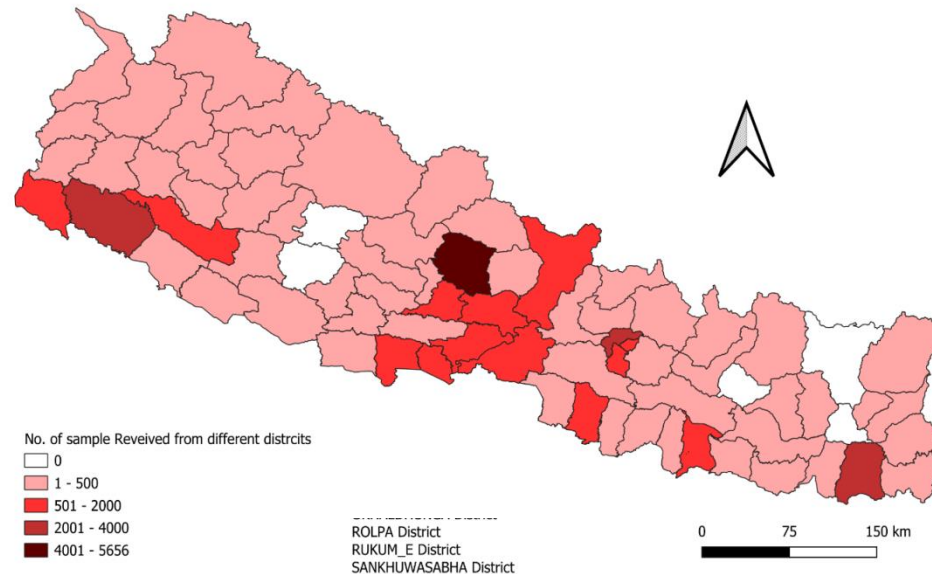
Entered into LIMS referencing the forwarding letter

Diagnostic Services Delivery (2082/83)

Districts with Clinical samples submitted to Laboratory system

Total Samples Tested: 84,816

Farmers registered with clinical Cases- 34405

Clinical samples received – 72/77 districts

Surveillance samples received: 77/77 districts

Species	% of PM Performed
Poultry	95.63%
Goat	1.25%
Dog	1.10%
Pig	1.00%
Wild Birds	0.33%
Fish	0.19%
Cat	0.14%
Cattle	0.10%
Buffalo	0.06%
Rabbit	0.05%
Mouse	0.04%
Sheep	0.03%
Wild Animals	0.01%
Others	0.06%

Total Registered PM- 11962

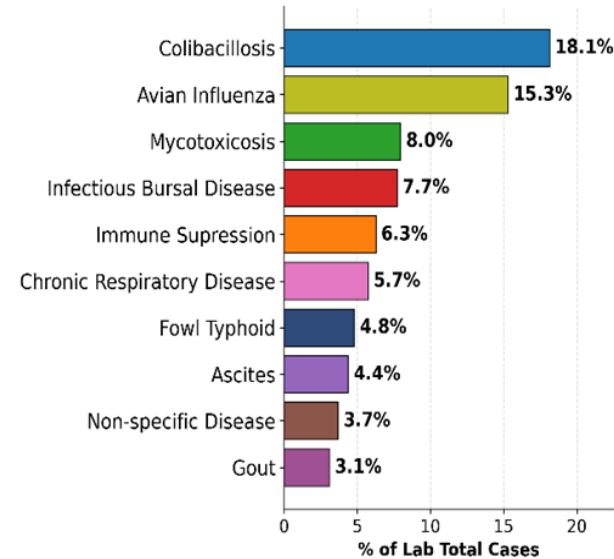
Total PM performed- > 30000

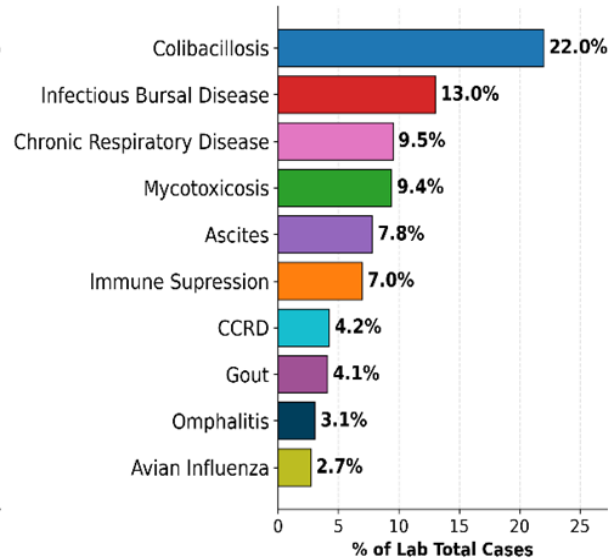
Top 10 Poultry Diseases Diagnosed

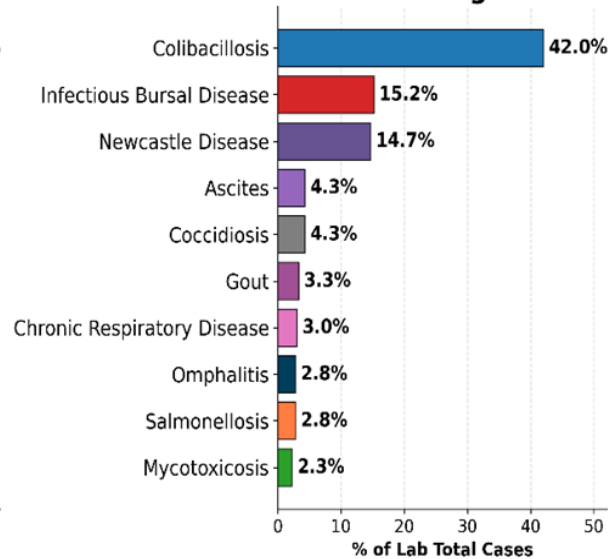
CVL

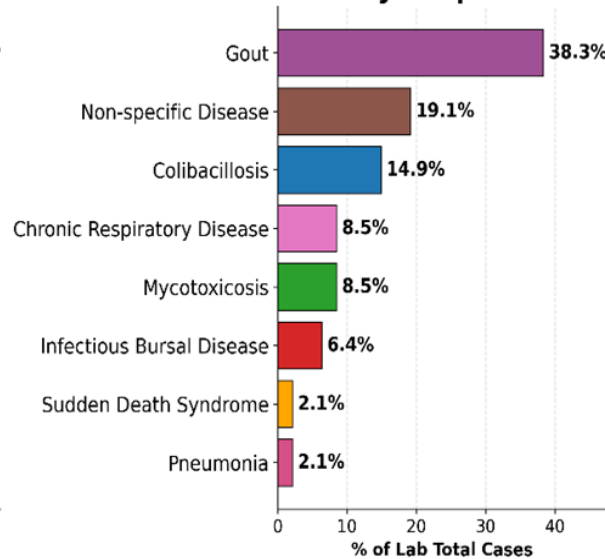
NADIL

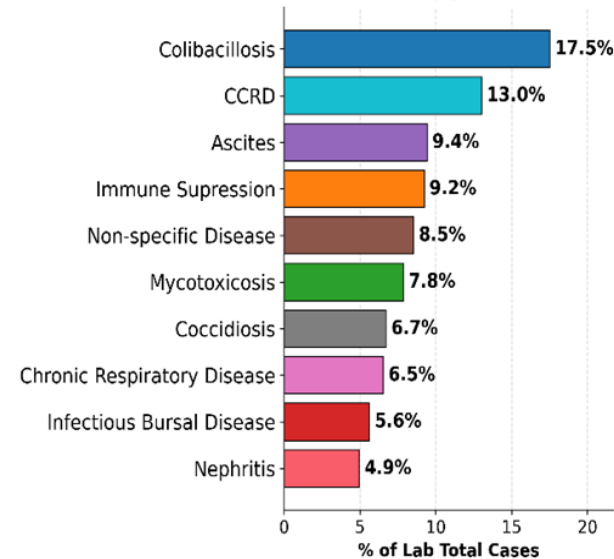
Biratnagar

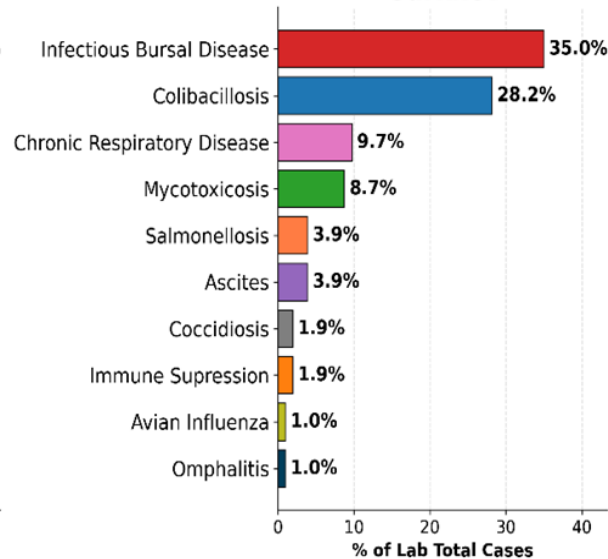
Janakpur

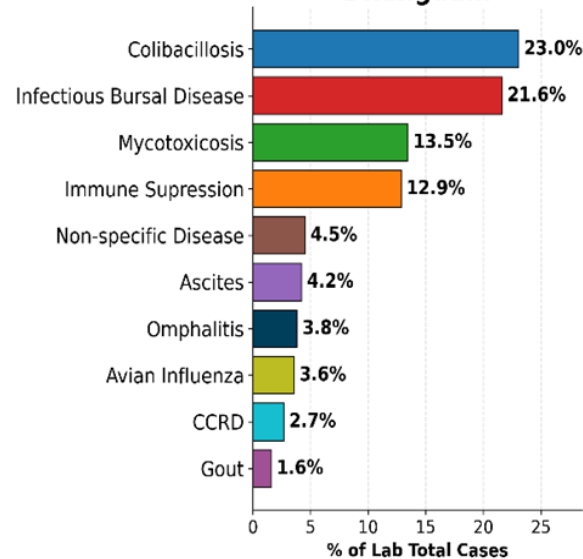
Kaski

Surkhet

Dhangadhi

Disease Color Key

- Colibacillosis
- Infectious Bursal Disease
- Mycotoxycosis
- Immune Supression
- Ascites
- CCRD
- Chronic Respiratory Disease
- Non-specific Disease
- Avian Influenza
- Coccidiosis
- Omphalitis
- Gout
- Nephritis
- Salmonellosis
- Fowl Typhoid
- Newcastle Disease
- Pneumonia
- Sudden Death Syndrome

पशु चिकित्सा सेवा प्रवाह (सङ्ख्यामा)

पशु चिकित्सा सेवा
प्रगति: १२,७७६

सर्जिकल सेवा
प्रगति: १,२०५ मेजर,
१,०८६ माइनर

रगत जाँच, खोप तथा
उपचार
प्रगति: १०,२९६

एक्सरे सेवा
प्रगति: ४,८८४

सामुदायिक कुकुरहरुको
निशुल्क बन्ध्याकरण
प्रगति: ८१७

- भेटेरिनरी एम्बुलेन्स जलेको कारण Field Ambulatory Service प्रदान गर्न नसकिएको।
- Lab Technician, X ray Technician लगायतका प्राविधिक पदको दरबन्दी स्वीकृत नहुँदा सेवा प्रवाहमा कठिनाई।

पशु आहारा तथा लाईभष्टक गुण व्यवस्थापन कार्यक्रम

- लाईभष्टक गुण व्यवस्थापन प्रयोगशाला सेवा।
- पशुपन्छी आहारा विश्लेषण सेवा।
- पशु पोषण व्यवस्थापन सेवा।

Government of Nepal
Ministry of Agriculture and Livestock Development
Department of Livestock Development
National Animal Feed & Livestock Quality Management Laboratory
Hariharbhawan, Lalitpur

Ref. No.: 2082/83/940
Applicant's Name : Himalayas Orchard Pvt. Ltd.
Address : Chhetrapati-17, Kathmandu
Contact No. : 9841632554
Contact Person : Sabin Thapa

Date : 2026-02-03 A.D.

Sample Details
Sample Code : 2082/83-1628-CH
Sample Type : Chhurpi
Date of Registration : 2082-10-07 B.S. (2026-01-21 A.D.)
Manufacturer's Name : Himalayas Orchard Pvt. Ltd.
Batch No : 12250A
Test Request : Total Ash, Gross Energy, Crude Fat, Crude Protein, Moisture
Short Description :

Sample Details : Chhurpi (Dried Cheese)
Purpose : Export Application
Date of Analysis : 2082-10-11 B.S.
Manufactured Date :
Packaging Status : Not Air Tight

Chhurpi Analysis Details

S.N.	Parameter	Method of Analysis	Standard	Result	Unit	Remarks
1	Moisture	AOAC Official Method 930.15	-	8.136	%	

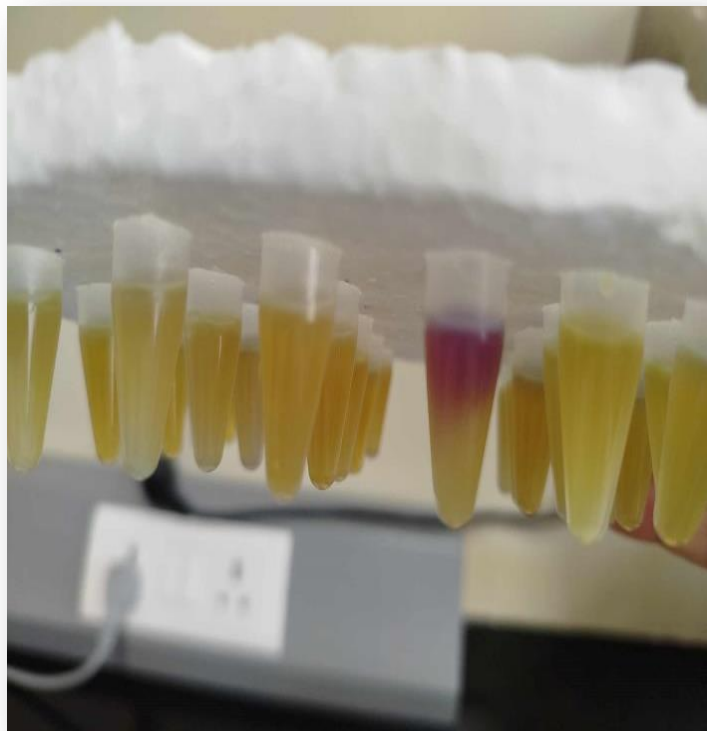
Training Workshop on:
"On-farm Feed Advisor (OFA)
Feed-Balancing Application"
Organiser:
Department of Livestock Services
International Livestock Research Institute
19 December 2025

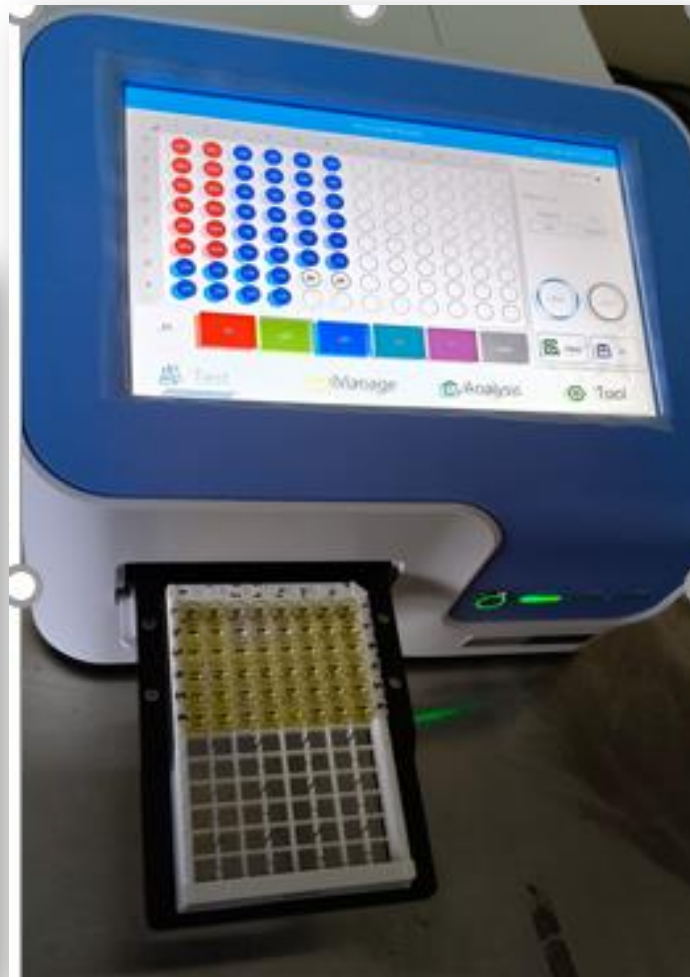
दूध तथा मासुमा अवशेष परीक्षण

दूधको जम्मा नमूना संख्या: ५०४
मासुको जम्मा नमूना संख्या:
१०१०
MRL भन्दा बढी अवशेष भएको
संख्या: ०

Screening Test

ELISA Test

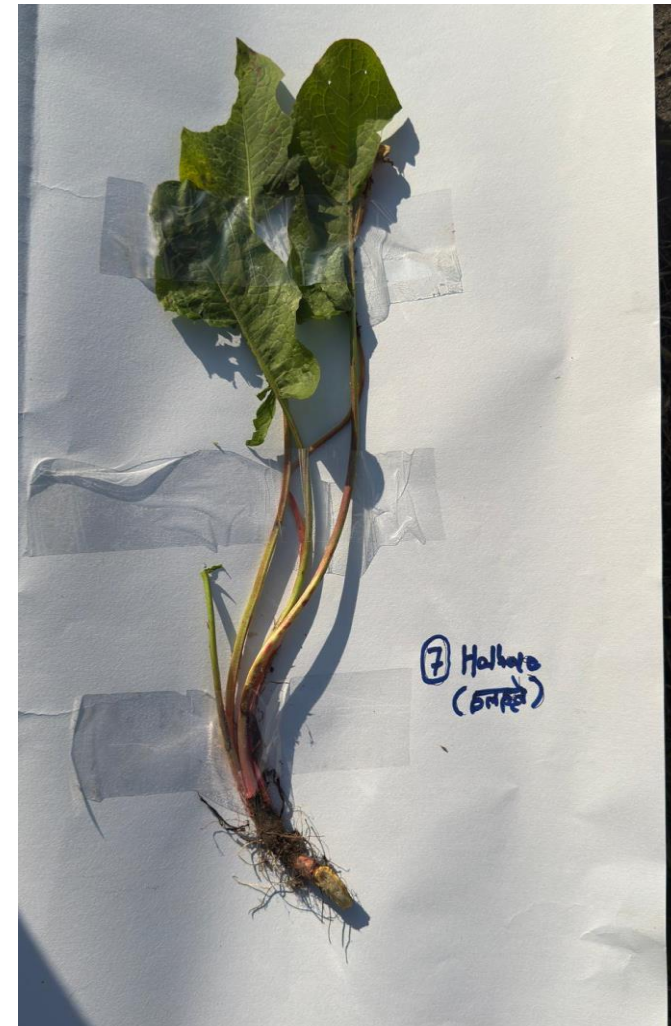
नार्कसँगको समन्वयमा रैथाने घाँसेवालीको चरित्र चित्रण तथा संरक्षण कार्यक्रम

रैथाने घाँसेवालीको पहिचान, चरित्र चित्रण
र ट्यागिङ्ग: १५ वटा

जिन बैकसँगको समन्वयमा रैथाने
घाँसेवालीको यथास्थान र परस्थानीय
संरक्षण कार्यक्रम भईरहेको।

प्रयोगशालामा पोषण परिक्षण: ७ वटा

प्राविधिक निरोपज्ञको प्रतिवेदन

१. नमूना परिक्षण गर्ने गहामा: क्वान्ति/निकाय: श्री परा सेवा विभाग हरिहरचवन, ललितपुर।

२. प्राप्त नमूनाको विवरण: जनस्पर्तिका नमूनाहरू १५ वटा।

३. यस कार्यालयमा प्राप्त मिति: २०८२/०३/१३

४. परिक्षणका आधारहरू: (क) हर्बेरियममा भएका नमूनाहरू संगको तुलनात्मक अध्ययन।
(ख) सन्दर्भ सामग्रीहरूको अध्ययन।

५. पहिचान प्रतिवेदन: प्राप्त नमूनाको Morphological अध्ययन र यस राष्ट्रिय हर्बेरियम तथा बनस्पति प्रयोगशालाको हर्बेरियममा राखिएका नमूनाहरू संगको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा उक्त नमूनाहरू निम्नानुसार भएको पहिचान हुन गएको।

S.N	Scientific Name	Family	Local Name	Remarks
1	<i>Arundinella nepalensis</i> Trin.	Poaceae	Furke	
2	<i>Capillipedium assimile</i> (Steud.) A. Camus	Poaceae	Kharuki	
3	<i>Setaria pumila</i> (Poir) Roem. & Schult.	Poaceae	Jere Bansa	
4	<i>Drymaria cordata</i> (L.) Willd. ex Schult.	Caryophyllaceae	Abajilo	
5	<i>Equisetum ramosissimum</i> Desf.	Equisetaceae	Kurkural	
6	<i>Thysanolaena latifolia</i> (Roxb. ex Hornem.) Honda	Poaceae	Amrisha	
7	<i>Rumex nepalensis</i> Spreng.	Polygonaceae	Halhale	
8	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link	Poaceae	Sama	
9	<i>Cyperus compressus</i> L.	Cyperaceae	Chatre	
10	<i>Imperata cylindrica</i> (L.) Raeusch.	Poaceae	Siru	
11	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. ex Steud.	Poaceae	Narkat	
12	<i>Rubia manjith</i> Roxb.	Rubiaceae	Majito	
13	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	Poaceae	Dubo	
14	<i>Saccharum spontaneum</i> L.	Poaceae	Kash	
15	<i>Sporobolus fertilis</i> (Steud.) Clayton	Poaceae	Ghogae	

५. परिक्षण गर्ने अधिकारी: रिता श्रेष्ठ
अनुसन्धान अधिकृत
(१९८२००)

मानव संसाधनका कार्यहरु

अन्तर्राष्ट्रिय
(तालिम/कार्यशाला/गोष्ठी/बैठक)
कार्यक्रमहरूमा समन्वय

३८ जना

राष्ट्रिय
(तालिम/कार्यशाला/गोष्ठी)
कार्यक्रमहरूमा समन्वय

फिजिकल: ३५८ जना

अन्तर्राष्ट्रिय शैक्षिक संस्थामा
स्नातकोत्तर अध्ययनका लागि
मनोनयन सिफारिस

२ जना
RFETPV अन्तर्गत

Masters/ bachelors अध्ययनरत
विद्यार्थीहरूको ईन्टर्नसिप/
शोधकार्यमा सहजीकरण

९६ जना

TU, AFU र PU मा B.V.Sc &
A.H. अध्ययन मनोनयन

४ जना

राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय बैठक तथा
अन्तरक्रियामा तथा समन्वय बैठक

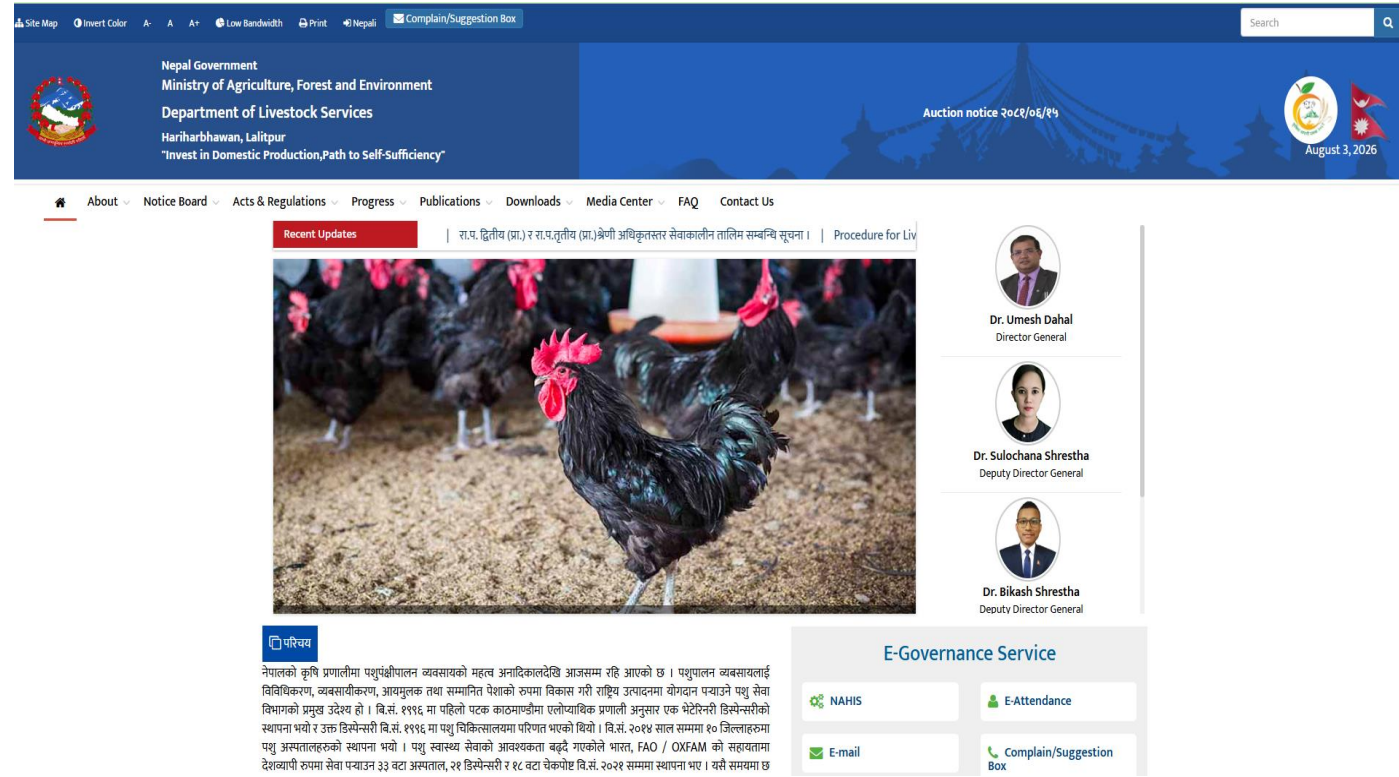
३२ पटक

सुशासन प्रवर्द्धन तथा सेवा प्रवाह सुदृढीकरण

- मासिक कर्मचारी बैठक हुने गरेको
- सूचना पाटी तथा गुनासो पेटिकाको व्यवस्थापन गरिएको
- सोधपूछ तथा सहायता कक्षको व्यवस्थापन गरिएको
- कर्मचारीलाई कार्य विवरण प्रदान गरिएको
- कर्मचारी लग बुक व्यवस्थापन गरिएको
- खरिद इकाई र मूल्याङ्कन समिति गठन गरिएको
- **एकिकृत हाजिरी व्यवस्थापन प्रणाली जडान** गरिएको
- नियमित रूपमा वेबसाइट अद्यावधिक गर्ने गरिएको
- सूचना अधिकारी र **गुनासो सुन्ने अधिकारी** तोकिएको
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन र सोको नियमावलीमा तोकिए अनुसारका कार्यहरू गर्ने गरिएको

मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान उप-समितिमा पेश गर्नुपर्ने समस्या

विषयवस्तु	विस्तृत ब्यहोरा
कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	दानाको समय सापेक्ष गुणस्तर निर्धारण तथा नियमन चुनौतीपूर्ण रहेको।
समस्या देखापर्नुको कारण	दाना ऐन, २०३३ र सोको नियमावली, २०४१ को संशोधन नहुनु।
समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयास	प्रतिनिधि सभा, प्राकृतिक श्रोत, कृषि तथा सहकारी समितिको निर्देशन बमोजिम सो ऐनको परिमार्जित मस्यौदा तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गरिएको।
समस्या समाधानका लागि सुझाव	दाना ऐन, २०३३ र सोको नियमावली, २०४१ को संशोधन गरी पशु सेवा विभागलाई अधिकार सम्पन्न गराउनुपर्ने।

मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान उप-समितिमा पेश गर्नुपर्ने समस्या

विषयवस्तु	विस्तृत ब्यहोरा
कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	पशुपन्छीको औषधी व्यवस्थापन तथा नियमन चुनौतीपूर्ण हुँदै गएको।
समस्या देखापर्नुको कारण	औषधी ऐन, २०३५ को समय सापेक्ष संशोधन नहुनु।
समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयास	प्रतिनिधि सभा, प्राकृतिक श्रोत, कृषि तथा सहकारी समितिको निर्देशन बमोजिम सो ऐनको परिमार्जित मस्यौदा तयार गरी मन्त्रालयमा पेश गरिएको।
समस्या समाधानका लागि सुझाव	पशुपन्छी औषधी नियमनमा पशु सेवा विभागको समेत भूमिका रहने गरी औषधी ऐन संशोधन हुनुपर्ने।

मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान उप-समितिमा पेश गर्नुपर्ने समस्या

विषयवस्तु	विस्तृत ब्यहोरा
कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	पशु कल्याण, पशु पहिचान तथा पञ्जिकरण । सम्मानित सर्वोच्च अदालतले मिति २०७६/०१/०८ मा प्रदेश र स्थानीय तहहरू समेतको सहकार्य, सहयोग र समन्वयमा छाडा पशुको साथै किसानले पाली रहेका पशुपन्छीको तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, पालिएका सबै पशुहरूको पहिचान हुने गरी ट्यागिङ्ग गर्ने र कम्प्युटर प्रविधिको प्रयोग गर्नु भनी निर्देशनात्मक आदेश जारी भएको ।
समस्या देखापर्नुको कारण	पशु कल्याण, पशु पहिचान तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी कानूनी आधार नहुनु ।
समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयास	पटक पटक सरोकारवालाहरूसँग छलफल अन्तर्क्रिया गरी मस्यौदा/रणनीतिक खाका तयार भएको, नयाँ O&M मा प्रस्ताव गरिएको ।
समस्या समाधानका लागि सुझाव	पशु कल्याण, पशु पहिचान तथा पञ्जिकरणको कानूनी आधार सहित नियमन तथा व्यवस्थापन गर्ने नयाँ सङ्गठन संरचना तथा जनशक्ति व्यवस्थापनको लागि पहल गरिएको ।

मन्त्रालय स्तरीय विकास समस्या समाधान समितिमा पेश गर्नुपर्ने समस्या

विषयवस्तु	विस्तृत ब्यहोरा
प्रमुख समस्या तथा समस्याको पृष्ठभूमि	Pharmacist, Chemist, Bio-medical Engineer, Mechanical Engineer, Electrical Engineer, Radiologist लगायतका प्राविधिक जनशक्तिको दरबन्दी स्वीकृत नहुँदा उत्पादन एवं सेवा प्रवाहमा कठिनाइ हुने गरेको।
समस्या देखापर्नुको कारण	प्राविधिक सिप एवं दक्षताको कमी
विद्यमान कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था	सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण
समस्या समाधानका लागि भएको प्रयास	मन्त्रालय स्तरीय छलफल
समस्या समाधानका ठोस विकल्पहरू तथा निर्णयसँग सम्बन्धित ब्यहोरा	उल्लेखित जनशक्ति सहितको दरबन्दी (प्रयोगशाला/अस्पतालको कार्य प्रकृति अनुसार) स्वीकृत हुनुपर्ने।

International Year of Rangeland and Pastoralist (2026)

च्यांग्रा पश्मिना भुवा निकालने प्रविधि विस्तार, चराड मुस्ताड

Wool Fineness Tester

Test Organization : Fleece Testing Laboratory (SHD)
Instrument: TB311B
Test Date: 18-06-2026
Test Time: 3-20-45
Client: Konchok Stobgais
R/O: Phobrang

SNo	Sample INFO ID	Average Fibre diameter in (µ)	Average Fibre Length in (cm)	Standard deviation	Coefficient of variation %
1.	Pashmina Fibre Light brown	13.4 µ	5.05	1.08	21.44
2.	Pashmina Fibre Light Grey	13.1 µ	4.75	1.07	22.51

Operator: Dr Kunzes Dolma
Incharge Fleece Testing Laboratory
PGP Leh

REDAI Note 13.56
18/06/2026 14:28

- चराड तथा लोमान्थाडमा रहेका १३० जना च्यांग्रापालक कृषकहरुलाई च्यांग्राको भित्रि भुवा (पश्मिना; Inner Coat) निकालने तालिम सम्पन्न ।
- च्यांग्रा स्रोतेकेन्द्र, चराडमा उत्पादन भएको पश्मिना premium Grade-A (१३.१ माइक्रोन गोलाई) को पाइएको

International Year of the Woman Farmer (IYWF 2026)

पशु सेवा विभागमा खर्कमा आधारित काम गर्ने महिलाहरुसाग अन्तरक्रिया

दार्चुलाको उनी गलैचा प्रदर्शनी

भेडा पालक कृषक तथा उन खरिदकर्ता नेपाल कार्पेट उत्पादक तथा निकासीकर्ता संघबिच अन्तरक्रिया

बहुपक्षीय सरोकारवाला निकायहरूबीच खर्क नीति कार्यान्वयन सम्बन्धमा बृहत नीति संवाद कार्यक्रम

खर्क नीति: समीक्षा		
पक्ष	समस्या	सुधार
कानूनी	ऐन/नियमावली नबन्नु	संघीय संरचना अनुसार नीति परिमार्जन, ऐन तर्जुमा, चरन अधिकार सुनिश्चित, खर्क हेर्ने संरचना
संस्थागत समन्वय	निकायबीच समन्वय नहुनु (Horizontal and vertical)	स्पष्ट भूमिका निर्धारण, समन्वय संयन्त्र स्थापना, संयुक्त योजना र समीक्षा, Stakeholder platform निर्माण
कार्यान्वयन	कार्यान्वयन र अनुगमन कमजोर	स्पष्ट कार्ययोजना, Result-based M&E, स्थानीय तहलाई अधिकार र स्रोत
नीति	बन र संरक्षित क्षेत्रसँग Policy conflict (Conservation Vs. Livelihood issues), चरन अधिकार अस्पष्ट	Policy harmonization, सह-व्यवस्थापन (co-management), सन्तुलन कायम
भूमि व्यवस्थापन	नक्साङ्कन/वर्गीकरण अभाव, अतिक्रमण बढ्दो	GIS आधारित नक्साङ्कन, स्पष्ट वर्गीकरण, अतिक्रमण नियन्त्रण

दोस्रो याक दिवस, २०८३

दोस्रो याक दिवस विशेष, एक रिपोर्ट || [Nepal Television](#)
#NTV

सम्पादित क्रियाकलापहरू

One Health Day २०२५को अवसरमा One Health Technical Coordination Meeting आयोजना गरिएको

NAP-AMR कार्यान्वयन कार्यक्रम

Lab Clinical Interface Data Sharing Mechanism सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम

पशुस्वास्थ्यकर्मचारीहरूलाई Outbreak Investigation र रोग रिपोर्टिङ्ग सम्बन्धी तालिम

“स्वदेशी उत्पादनमा लगानी,
आत्मनिर्भर कृषिको थालनी”

**"Invest in Domestic Production,
Path to Self-Sufficiency"**

**धन्यवाद !!
जय पशुधन**